Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2022-0217
(mr. F.H.E. Boerma, voorzitter en mr. K. van Oort, secretaris)

Klacht ontvangen op	: 26 juli 2021
Ingediend door	: De consument
Tegen	: Coöperatieve Rabobank U.A., gevestigd te Utrecht, verder te noemen de bank
Datum uitspraak	: 18 maart 2022
Aard uitspraak	: Niet-bindend advies
Uitkomst	: Vordering afgewezen

Samenvatting

De consument heeft op naam van haar vader twee Groendeposito's afgesloten bij de bank. De consument was op het moment dat zij deze afsloot bewindvoerder van haar vader. De inleg voor deze deposito's was afkomstig van de spaarrekening van de consument, maar behoorde (middels een schuldbekentenis) toe aan haar vader. Na opheffing van het bewind bleek dat de deposito's uit haar internetbankieromgeving waren verdwenen en aan die van haar vader waren toegevoegd. Haar vader is daardoor op de hoogte geraakt van de deposito's en kon ervoor zorgen dat het geld dat vrijkomt uit de deposito's op zijn eigen rekening werd geboekt, in plaats van op de rekening van de consument. De consument stelt dat het niet haar bedoeling was dat het geld weer bij vader terecht zou komen en dat de bank had moeten voorkomen, dan wel de consument had moeten waarschuwen voor de eventuele gevolgen bij opheffing van het bewind. De commissie wijst de vordering af.

1. De procedure

1.1 De commissie beslist op basis van haar reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) de aanvullende stukken van de consument; 3) het verweerschrift van de bank; 4) de repliek van de consument en 5) de dupliek van de bank.

1.2 De commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.

1.3 De consument heeft gekozen voor een niet-bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar niet aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

2.1 De consument heeft op 12 januari 2016 met haar vader (hierna: vader) een notariële en bancaire volmacht opgemaakt, waarbij de consument werd gemachtigd om te beschikken over (het saldo van) de betaal- en spaarrekening van vader bij de bank.

2.2 Op 28 juli 2020 doen vader en zijn (nieuwe) vriendin bij de bank het verzoek tot intrekking van de bancaire volmacht van de consument. De bank heeft daarop onderzocht of de volmacht kan worden ingetrokken.

2.3 Op 29 juli 2020 boekt de consument een totaalbedrag van € 700.000,- van de spaarrekening van vader (hierna: spaarrekening vader) naar haar eigen spaarrekening bij de bank (hierna: spaarrekening consument). Aan deze overboekingen ligt een schuld-bekentenis van 29 juli 2020 ten grondslag, die door de consument zowel namens haarzelf als namens haar vader is getekend en waarin de consument verklaart dat zij voornoemd bedrag (onder voorwaarden) aan vader is verschuldigd.

2.4 Op 5 augustus 2020 geeft vader (opnieuw) bij de bank aan de volmacht met betrekking tot de spaarrekening te willen intrekken. De bank laat vader op dat moment weten dat hij samen met de consument op kantoor langs zal moeten komen om de volmacht in te trekken. Een dergelijk bezoek heeft niet plaatsgevonden.

2.5 Bij beschikking van 24 september 2020 van de rechtbank Limburg wordt vader onder bewind gesteld. De consument is hierbij benoemd tot bewindvoerder.

2.6 Per e-mail van 4 december 2020 schrijft de consument – voor zover relevant – het volgende aan de bank:

> *"(…) We zijn altijd, naar alle tevredenheid, alleen klant geweest bij de Rabobank. Dat had ik ook het liefste zo gehouden. Maar door de bankgarantie, de negatieve rente en de eisen die de wetgeving stelt op het gebied van bewindvoering heb ik onlangs 100.000,- euro bij de ABN gezet.*
> *(…)*
> *Ik moet nog een reactie krijgen van de rechtbank op alle stukken voor de uitvoering. Het zou kunnen dat ze hier nog niet mee akkoord gaan omdat ik me aan twee regels niet helemaal houd. Je moet eigenlijk alles boven de bankgarantie bij andere banken zetten. Ik vind dit al onhandig maar ik probeer het bij 3 banken te houden. Daarnaast heb ik geen nieuwe leefgeldrekening voor mijn vader geopend. Ik wil dat hij zo veel mogelijk zelfstandigheid behoudt en eigenwaarde.*

Nu merkt mijn vader in de praktijk met dezelfde rekening weinig verandering, eigenlijk geen. En met het maximale pinbedrag kunnen er toch geen hele gekke dingen gebeuren voor ik het zie. (…)"

2.7 De bank reageert hierop per e-mail van 4 december 2020 – voor zover relevant – als volgt:

"(…) Wellicht is het voor het vermogen van vader ook een optie om 2 contracten Groen te sluiten. (…)"

2.8 De consument reageert op deze e-mail op 4 december 2020 – voor zover relevant – als volgt:

*"(…) Het geld staat via een schuldbekentenis wel op mijn spaarrekening. Het blijft voor de belastingdienst volgens de boekhouder nog altijd belast op mijn vaders vermogen. Als het geen probleem is dat het geld op een rekening op mijn naam staat dan mag je nog twee contracten afsluiten. Die mogen dan van de volgende rekening afgehouden worden: (*spaarrekening consument*)"*

2.9 Op 9 december 2020 stuurt de bank de consument twee overeenkomsten toe met betrekking tot het openen van twee Groendeposito's (hierna: deposito's) voor een bedrag van € 29.837,-, met een vervaldatum van 28 december 2021. Deze overeenkomsten zijn op naam van vader gesteld. Als tegenrekening voor deze deposito's, waarop het tegoed na afloop van de looptijd wordt geboekt, is de spaarrekening van de consument opgegeven. Tevens wordt in deze overeenkomsten toestemming gegeven om de inleg van de spaarrekening van de consument af te schrijven. De consument heeft deze overeenkomsten op 10 december 2020 als wettelijk vertegenwoordiger van vader ondertekend.

2.10 Op 28 december 2020 is de inleg voor de deposito's, zijnde tweemaal een bedrag van € 29.738,-, afgeschreven van de spaarrekening van de consument.

2.11 Bij beschikking van 18 februari 2021 van de rechtbank Limburg is het bewind over (de goederen van) vader opgeheven.

2.12 Vader is op 1 maart 2021 met voornoemde beschikking langsgegaan bij de bank. Daarbij is tevens door vader verzocht de bancaire volmacht in te trekken. De bank heeft hierop de volmacht ingetrokken. Vader heeft tevens verzocht het bedrag van € 700.000,- aan hem terug over te maken. Aan dit laatste verzoek heeft de bank niet voldaan.

2.13 De deposito's op naam van vader zijn vervolgens niet langer zichtbaar voor de consument in haar internetbankieren, deze zijn overgezet naar de voor vader zichtbare lijst.

2.14 De consument is in hoger beroep gegaan van de beschikking van 18 februari 2021. De bank heeft de consument op 6 april 2021 laten weten dat zij de tegoeden die op 28 december 2021 vrijkomen uit de deposito's zal bevriezen totdat er in hoger beroep is beslist.

De klacht en vordering

2.15 De consument vordert betaling van een bedrag van € 59.476,-, zijnde de inleg die zij met betrekking tot de twee deposito's op naam van vader heeft gedaan.

2.16 De consument legt hieraan het volgende ten grondslag. De bank wist dat de consument het geld van vader op haar rekening had veiliggesteld op basis van een schuldbekentenis. De bank had de consument daarom nooit mogen adviseren om de deposito's op naam van vader af te sluiten. De bank wist dat het niet de bedoeling van de consument was dat het geld na afloop van de looptijd van de deposito's zou terugvloeien in het (vrij besteedbare) vermogen van vader. De consument heeft zich niet gerealiseerd dat vader, bij opheffing van het bewind, de mogelijkheid had de tegenrekening van de deposito's te wijzigen om zo de beschikking te krijgen over het saldo van de deposito's. De bank had de consument daarvoor moeten waarschuwen.

2.17 Bovendien stond het geld op basis van de schuldbekentenis op naam van de consument, zodat het nooit op naam van vader had mogen worden gezet in de vorm van de deposito's. De consument betwist dat zij de deposito's heeft afgesloten in haar rol als bewindvoerder. Zij heeft dit gedaan uit hoofde van de schuldbekentenis. De inleg van de deposito's is daarmee ook gedaan met het geld van de consument, dat zij via de schuldbekentenis aan vader is verschuldigd. Zij kon over dit geld in haar rol als bewindvoerder van vader niet beschikken. De consument lijdt schade indien het vrijkomende saldo op de rekening van vader wordt geboekt.

Het verweer

2.18 De bank heeft verweer gevoerd tegen de stellingen van de consument. Voor zover relevant zal de commissie daarop bij de beoordeling ingaan.

3. De beoordeling

Behandelbaarheid

3.1 De bank heeft als meest verstrekkende verweer aangevoerd dat de klacht niet-behandelbaar dient te worden verklaard, omdat het hier eigenlijk om een geschil tussen de consument en vader gaat en de commissie om die reden niet bevoegd is te beoordelen aan wie de gelden in de deposito's toebehoren.

3.2 De eerste vraag die de commissie zal moeten beantwoorden is dus of zij bevoegd is om een oordeel te geven over de vraag aan wie het saldo op de deposito's op naam van vader toebehoort en aan wie dit saldo moet worden uitgekeerd door de bank. De commissie is van oordeel dat zij hiertoe niet bevoegd is. Daarbij is het volgende van belang.

3.3 De deposito's staan op naam van vader. Vader is geen partij in het geschil dat ter beoordeling is voorgelegd aan de commissie. De consument is immers geen bewindvoerder meer van vader en is ook niet door vader gemachtigd om namens hem op te treden in deze procedure. De consument heeft haar klacht ingediend op persoonlijke titel. De commissie kan alleen een oordeel geven over klachten van de consument over financiële producten (of adviezen hierover) die de consument zelf heeft afgenomen van de bank. Daarom is de commissie niet bevoegd een oordeel te geven over de deposito's die op naam van vader staan. De commissie kan dan ook geen uitspraak doen over wat er met het saldo van deze deposito's moet gebeuren.

3.4 Het voorgaande betekent echter niet dat de klacht van de consument in zijn geheel niet behandelbaar is. De consument klaagt immers ook over het feit dat de bank geld dat middels de schuldbekentenis aan haar toebehoort, door middel van de deposito's op naam van vader onbedoeld uit haar macht is gegaan. De consument stelt hierdoor schade te lijden, waarvoor zij de bank verantwoordelijk houdt.

Door de bank gegeven advies

3.5 De consument stelt dat zij onjuist is geadviseerd door de bank, als gevolg waarvan zij schade lijdt. De bank voert aan dat zij geen advies heeft gegeven aan de consument. Zij heeft slechts de suggestie gedaan om ook voor het vermogen van vader deposito's af te sluiten, mede naar aanleiding van de onder 2.6 genoemde e-mail. De vraag of de bank met deze suggestie aan de consument ook advies heeft gegeven kan naar het oordeel van de commissie in het midden blijven. Uit deze e-mail en de verdere correspondentie tussen de consument en de bank blijkt namelijk duidelijk dat de consument de bank benaderde in haar rol als bewindvoerder van vader, althans dat had de bank zo mogen begrijpen.

Als de suggestie van de bank al gezien zou kunnen worden als een advies, dan is dit advies gegeven aan de consument in haar rol als bewindvoerder van haar vader. De commissie kan, zoals hiervoor reeds is overwogen, alleen een oordeel geven over een aan de consument persoonlijk gegeven advies, nu zij haar vordering niet als bewindvoerder of gemachtigde van haar vader heeft ingediend. De commissie is dan ook niet bevoegd om te beoordelen of de suggestie van de bank om voor het vermogen van vader twee deposito's af te sluiten juist is geweest. Ook op dit punt is de klacht derhalve niet-behandelbaar.

Overeenkomsten op naam vader

3.6 Uit de correspondentie tussen de consument en de bank blijkt verder duidelijk dat de twee deposito's op naam van vader zouden komen te staan. Dit is ook duidelijk vermeld in de door de consument ondertekende overeenkomst. Indien de consument van mening was dat dit onjuist was en de deposito's op haar naam hadden moeten worden gesteld, dan had het op haar weg gelegen om dit aan de bank kenbaar te maken. De consument heeft dit echter nagelaten. De bank mocht er dan ook vanuit gaan dat de consument de overeenkomsten afsloot in haar rol als bewindvoerder van vader en dat het ook haar de bedoeling was dat de overeenkomsten op naam van vader werden gesteld.

Bevoegdheid tot inning inleg deposito's

3.7 De consument voert verder aan dat zij als bewindvoerder van vader niet kon beschikken over de gelden die op de spaarrekening consument stonden. Dit betrof immers een persoonlijke spaarrekening van de consument en zij had enkel uit hoofde van de schuldbekentenis toegang tot deze gelden. De consument is dan ook van mening dat de bank niet gemachtigd was de inleg voor de deposito's op naam van vader af te schrijven van de spaarrekening consument. De bank voert aan dat de gelden die op de spaarrekening consument stonden afkomstig waren van de spaarrekening vader en de wens om die gelden vervolgens in de deposito's te storten daarom paste binnen het handelen van de consument als bewindvoerder van vader.

3.8 De commissie is van oordeel dat deze wens inderdaad paste binnen het handelen van de consument als bewindvoerder van vader, mede gelet op de herkomst van het geld. Dit maakt echter niet direct dat de consument dan als bewindvoerder van haar vader ook gemachtigd was om te beschikken op het geld dat via de schuldbekentenis op haar spaarrekening stond. Dat de consument de overeenkomsten in haar rol als bewindvoerder van vader heeft ondertekend, maakt dan ook niet dat zij daarmee persoonlijk toestemming heeft gegeven om de inleg van de spaarrekening consument af te schrijven.

Dit heeft zij slechts gedaan in haar rol als bewindvoerder van vader, maar zoals hiervoor reeds is overwogen, was zij als bewindvoerder niet bevoegd te beschikken over de gelden op de spaarrekening consument.

3.9 De consument heeft deze toestemming echter wel verleend middels de onder 2.8 genoemde e-mail. De consumenten heeft met deze e-mail expliciet toestemming gegeven voor het incasseren van de inleg van de deposito's van de spaarrekening consument. De consument schrijft in die e-mail immers dat het geld voor de inleg van de twee nieuwe deposito's op een spaarrekening op haar naam staat en van deze spaarrekening afgehaald mag worden. Nu de consument persoonlijk toestemming heeft gegeven de inleg van haar spaarrekening af te schrijven, was de bank bevoegd dit geld ook van haar spaarrekening af te schrijven. Het verweer van de bank slaagt op dit punt.

Waarschuwingsplicht

3.10 De consument voert verder nog aan dat de bank haar had moeten waarschuwen voor het feit dat het geld bij opheffing van het bewind weer in het vermogen van vader zou vallen. De bank betwist dit en voert daartoe aan dat de deposito's op naam stonden van vader en dat in beginsel de rekeninghouder van een bankrekening ook de rechthebbende is van dat geld. Indien consument van mening was dat dit anders moest zijn, had ze dit bij de bank aan moeten geven, maar dit heeft zij niet gedaan, aldus de bank. Dit verweer slaagt. Uit niets blijkt dat de consument op enig moment bij de bank heeft aangegeven dat het geld aan haar persoonlijk toebehoorde en dat het niet de bedoeling was dit geld op naam van vader te zetten. De consument heeft weliswaar aangegeven dat het geld middels een schuldbekentenis op haar spaarrekening stond, maar dit is iets tussen vader en consument en daar staat de bank buiten. Het was voor de consument duidelijk dat de overeenkomsten op naam van vader stonden. Hiermee had voor de consument ook duidelijk kunnen en moeten zijn dat het geld voor de bank aan vader toebehoorde. De bank had ook geen aanleiding hieraan te twijfelen, nu de inleg voor de deposito's oorspronkelijk afkomstig was van de spaarrekening van vader en consument in haar rol als bewindvoerder bevoegd was namens vader dergelijke overeenkomsten te sluiten. Er is dan ook geen sprake van schending van de waarschuwingsplicht door de bank.

Conclusie

3.11 Gezien het voorgaande wordt de vordering van de consument afgewezen. De bank wordt niet aansprakelijk gehouden voor de situatie die na opheffing van het bewind is ontstaan. Daarbij merkt de commissie nog op dat van schade bij de consument op dit moment ook (nog) geen sprake is, aangezien de bank de inleg van de deposito's heeft bevroren tot in hoger beroep uitspraak is gedaan over voortzetting van het bewind.

4. De beslissing

De commissie:

4.1 verklaart de klacht, voor zover deze ziet op financiële producten op naam van vader en hierover gegeven advies aan de consument in haar hoedanigheid als bewindvoerder, niet-behandelbaar;

4.2 wijst de vordering voor het overige af.

Deze uitspraak is een niet-bindend advies. Tegen deze uitspraak staat geen hoger beroep open bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. U kunt de zaak nog wel aan de rechter voorleggen.

Binnen twee weken na de verzenddatum van deze uitspraak kunt u een schriftelijk verzoek indienen tot herstel van vergissingen in de uitspraak zoals schrijffouten, een verkeerde naam/datum of rekenfouten. De beslissing van de geschillencommissie in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Binnen een maand na de verzenddatum van de uitspraak kunt u een schriftelijk verzoek indienen om de uitspraak aan te vullen als u vindt dat de geschillencommissie niet heeft beslist over alle onderdelen van uw vordering. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de geschillencommissie in haar uitspraak niet uitdrukkelijk al uw argumenten, ter onderbouwing van uw vordering, heeft behandeld. Meer informatie hierover staat in artikel 40 van het reglement van de geschillencommissie, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.